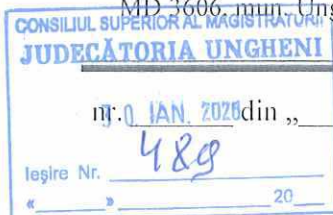

JUDECĂTORIA UNGHENI UNGHENI COURT

MD 3606, mun. Ungheni, str. Națională, 10/1, tel. 0 (236) 2-67-79, fax 0 (236) 2-25-54, email: jun@justice.md,
site: <https://jun.instante.justice.md>

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu nr. 28
E-mail: secretariat@constcourt.md

Judecătoria Ungbeni expediază spre examinare încheierea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și sesizarea formulată de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Ranga Anna, în vederea verificării constituționalității prevederilor respective.

Anexă: pe - 28 file.

Judecător
al Judecătoriei Ungbeni

Ion GHIZDARI

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate:

1. Nume: **Ranga**
2. Prenume: **Anna**
3. Adresă:
4. Telefon, e-mail: , e-mail:

A.2. Instanța de judecată

- A.1. Denumirea instanței de judecată/sediu: **Judecătoria Ungheni**
2. Judecător/complet de judecată: **Ion Ghizdari**
4. Adresa instanței de judecată: **mun. Ungheni, str. Națională 10/1**
5. Telefonul și e-mail-ul instanței: **0(236)2-67-79, jun@justuce.md**

B. Circumstanțele cauzei:

În Judecătoria Ungheni se află spre examinare contestația depusă de **Ranga Anna** la procesul - verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare, întocmit în temeiul art. 47/1 alin. (1) Cod contravențional.

În cadrul examinării cauzei de către instanța de judecată va fi exercitat controlul judecătoresc asupra legalității constatării și sancționării contravenției prevăzute la art.47/1 alin.(1) Cod contravențional(*coruperea electorală pasivă*) de către organele de poliție, respectiv, asupra competenței acestora de a aplica sancțiuni pentru fapta menționată.

În astfel de împrejurări devin aplicabile prevederile art.400 alin.(1) Cod contravențional.

Prevederile art.400 alin.(1) Cod contravențional au fost modificate prin Art. VII din LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025 pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale). **Din aceste considerente și Art. VII din LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025 pentru modificarea unor acte normative, devine aplicabil în acest proces judiciar.**

În procedura de judecată este sesizat faptul că agentul constatator din cadrul poliției neconstituțional i sa atribuit competența unui tribunal de a constata și sancționa contravenția prevăzută de art.47¹ alin.(1) Cod contravențional(*coruperea electorală pasivă*).

Fiindcă prevederile art.400 alin.(1) Cod contravențional au fost modificate contrar art. 74 alin.(1) din Constituție, coraborat cu art.73 din Constituție, prin care se produce ingerința gravă în art.20 din Constituție coraborat cu art.6 din Convenția europeană.

În astfel de împrejurări, **se repeată** că devin aplicabile prevederile art.400 alin.(1) Cod contravențional.

Prevederile art.400 alin.(1) Cod contravențional au fost modificate prin Art. VII din LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025 pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale). **Din aceste considerente și Art. VII din LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025 pentru modificarea unor acte normative, devine aplicabil în acest proces judiciar.**

Prin urmare se invocă că **Art. VII din LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025** pentru modificarea unor acte normative (*perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale*), prin care a fost operate modificări la art. 400 alin.(1) Cod contravențional și i sa atribuit Poliției competența de constatare și sancționare a

contravenției prevăzute la art.47¹ alin.(1) Cod contravențional(*coruperea electorală pasivă*), contravene Constituției, respectiv este neconstituțional din următoarele considerente:

Astfel, se invocă faptul că agentul constatatator care a examinat cauza și a aplicat sancțiunea contravențională lui **Ranga Anna** a exercitat, în mod efectiv, funcții proprii unui organ judiciar, devenind astfel un organ care administrează justiția. În această ipostază, agentul constatatator a acționat ca o veritabilă instanță de judecată, cu drept de a aplica constrângerea statală prin sancțiune, deși o asemenea competență nu i-a fost conferită de lege în mod legitim și constituțional.

O asemenea practică reprezintă o încălcare a **principiului legalității instanței**, garantat de **articolul 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care prevede că „*Orice persoană are dreptul ca pricina sa să fie examinată în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită prin lege*”.

Noțiunea de „instanță instituită prin lege” presupune, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, existența unei baze legale clare privind constituirea, competența și procedura organului care aplică sancțiuni ce afectează drepturile și libertățile fundamentale (*a se vedea cauzele Lavents c. Letoniei, 2002; DMD Group a.s. c. Slovaciei, 2010; Guðmundur Andri Ástráðsson c. Islandei [MC], 2020*).

În jurisprudența CEDO s-a statuat constant că, atunci când un organ administrativ exercită funcții jurisdicționale și aplică sancțiuni cu caracter punitiv, el trebuie să ofere garanțiile unui „tribunal independent și imparțial instituit prin lege” (*a se vedea cauza Menarini Diagnostics S.R.L. c. Italiei, 2011, §58-67*). Lipsa acestor garanții transformă actul de sancționare într-un act de justiție arbitrară, contrar art. 6 din Convenție.

Prin urmare instanța de judecată se va expune asupra acestui temei, în deosebi asupra felului cum ia fost atribuit agentului constatatator atribuția funcțională de a constata și sancționa contravenții prevăzute de art.47¹ Cod contravențional – Coruperea electorală pasivă.

În acest sens, există riscul aplicării în cadrul unui proces judiciar prevederile art.400 alin.(1) Cod contravențional modificate prin **Art. VII din LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025** pentru modificarea unor acte normative (*perfecționarea*

mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale), care contravene Constituției.

C. Obiectul sesizării:

„Art. VII. – La articolul 400 alineatul (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, textul „prevăzute la art. 47” se substituie cu textul „prevăzute la art. 47, 47¹”, -

din LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025 pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale)

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție:

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

I. Constituția Republicii Moldova

1. **Articolul 1 – Statul Republica Moldova:** „(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”
2. **Articolul 7 – Constituția, Lege Supremă:** „Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”
3. **Articolul 20 – Accesul liber la justiție:** (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.
4. **Articolul 21. Prezumția nevinovăției:** Orice persoană acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este considerată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită, în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării.
5. **Articolul 54 – Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți:** (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau diminua

drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, conform normelor internaționale și necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice, ordinii publice, protejării drepturilor altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. (3) Prevederile alin. (2) nu permit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24. (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate afecta esența dreptului sau a libertății.

6. **Articolul 73 -Inițiativa legislative:** Dreptul de inițiativă legislativă aparține deputaților în Parlament, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia.
7. **Articolul 74 - Adoptarea legilor și a hotărârilor:** (1) Legile organice se adoptă cu votul majorității deputaților aleși, după cel puțin două lecturi.

II. Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 6 – Dreptul la un proces echitabil: **Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită prin lege, [...].**

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție:

Potrivit **articolului 20 din Constituția Republicii Moldova**, „*Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care îi încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime*”.

Potrivit articolul 6 din Convenție – Dreptul la un proces echitabil: **Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei [...] de către o instanță [...] instituită prin lege, [...].**

Prin urmare, delegarea competenței de a aplica sancțiuni contravenționale către organe administrative – fără garanțiile procedurale ale unui proces echitabil – echivalează cu atribuirea neconstituțională a prerogativelor puterii judecătorești.

În aceste condiții, sancționarea lui **Ranga Anna** în baza art.47¹ Cod contravențional(*Coruperea electorală pasivă*) de către un agent constatat ce a exercitat funcții judiciare fără ca să fie instituit legal această competență reprezintă

o încălcare gravă a **art. 6 §1 CEDO**, **art. 20 Constituție**, precum și a principiului separației puterilor în stat. În consecință, actul de sancționare este nul *ab initio*, fiind emis de o „instanță” ilegal formată și lipsită de competență judiciară constituțională.

Evenimentele
cum în Republica Moldova sa format ilegal
tribunalul- organul de constatare și sancționare a
contravenției prevăzute de art.47¹ Cod
contravențional(Coruperea electorală pasivă).

La 19 septembrie 2023 Ministerul Justiției a RM a inițiat **Proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale).**

Se menționează că initial acest Proiect de Lege nu a avut nimic comun cu Codul Contravențional, îndeosebi cu atribuirea competenței poliției de a examina cazuri de corupție electorală.

Proiectul a obținut numărul de ordine 919 și a fost emis spre examinare Guvernului la 18.11.2024.

Ulterior acest proiect de legea a fost remis spre examinare Parlamentului Republicii Moldova, unde a fost votat în prima lectură la data de 28 noiembrie 2024.

A doua lectură sa produs la data de 13 decembrie 2024, în cadrul căreia a fost votat **Proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale).**

La data de 26 februarie 2025, Președintele Comisiei Juridice, Numiri și Imunități, doamna Veronica Roșca, a **înregistrat un amendament** la proiectul de lege cu obiect total diferit (*Legea privind modificarea unor acte normative în vederea perfecționării mecanismului confiscării bunurilor infracționale*), prin care a fost **modificat nelegal Codul contravențional**, atribuindu-se **Poliției** competența de examinare a contravenției prevăzute la **art. 47¹ – Coruperea electorală pasivă**, fără ca această inițiativă să fie însoțită de documentele obligatorii cerute de legislație — **proiect de lege înregistrat oficial, notă informativă, avize, expertiza anticorupție, avizul Direcției juridice a Parlamentului sau raportul Guvernului, ect.**

Se remarcă că, această modificare nu a făcut obiectul reglementării inițiale a proiectului de lege și a fost introdusă fără consultări publice, fără transparență decizională, cu eludarea etapei de expertiză anticorupție, ect.

Iar la 13 martie 2025, în lectura III, Parlamentul a adoptat LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025 pentru modificarea unor acte normative (*perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale*), prin care a modificat Codul Contravențional astfel:

„Art. VII. – La articolul 400 alineatul (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, textul „prevăzute la art. 47” se substituie cu textul „prevăzute la art. 47, 47¹”.

Potrivit Hotărârei Curții Constituționale nr. 14 din 20 iunie 2024 privind controlul de constituționalitate al articolului II din Legea nr. 116 din 16 mai 2024 pentru modificarea unor acte normative (adoptarea legilor organice de către Parlament):

§ 46. Curtea menționează că, potrivit articolului 74 alin. (1) din Constituție, *legile organice se adoptă cu votul majorității deputaților aleși, după cel puțin două lecturi. În jurisprudența sa, Curtea a interpretat sensul textului „după cel puțin două lecturi” din articolul 74 alin. (1) din Constituție și a stabilit că acesta conține atât un element procedural, cât și un element substanțial. Elementul procedural presupune că Parlamentul trebuie să voteze în două lecturi proiectul de lege organică. Elementul substanțial presupune că până la votare Parlamentul trebuie să supună dezbaterilor conținutul proiectului de lege organică (a se vedea HCC nr. 14 din 27 aprilie 2021, § 35).*

Iar potrivit § 50 din aceeași Hotărâre CC, Curtea observă că în procesul pregătirii pentru a doua lectură, proiectul de lege nr. 107 a fost avizat de Guvern, de patru comisii parlamentare, de Centrul Național Anticorupție și de Direcția generală juridică a Parlamentului. Între timp, la acest proiect au fost propuse două amendamente: (i) amendamentul nr. 09/03-63 din 7 mai 2024 de completare a Anexei la Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice cu poziția nr. 26¹ „Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”[3]; (ii) amendamentul nr. VG 29/03-65 din 15 mai 2024 de completare a articolului 13 din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice cu alineatele (4¹) și (4²)[4]. Curtea notează că aceste două amendamente menționate (i) au fost, posterior primei lecturi, înregistrate și anexate la proiectul de lege nr. 107 și (ii) amendează o lege organică distinctă de cea vizată de proiectul de bază care a fost votat în prima lectură la 12 aprilie 2024.

Raportând Hotărârea Curții Constituționale, asupra felului cum Codul Contravențional a fost modificat prin LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025 pentru modificarea unor acte normative (*perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale*), observăm un caz similar, cum o lege organică (Codul contravențional) distinctă de cea ce viza proiectul de bază care a fost votată în două lecturi a fost propusă spre modificare posterior printr-un amendament.

În asemenea situație art. Art. VII din LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025 pentru modificarea unor acte normative (*perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale*), contravine art. 74 alin.(1) din Constituție, **fiindcă a modificat Codul contravențional într-o singură lectură.**

În continuare, avînd în vedere că prin Art. VII din LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025 adoptat neconstituțional, în Republica Moldova a fost creat un tribunal – Poliția, cu drept de a aplica pedepse în baza art.47¹ Cod contravențional (*Coruperea electorală pasivă*), atunci această situație este contrară art 20 din Constituție coraborat cu art.6 pct.1 din Convenția Europeană.

Fiindcă, noțiunea de „instanță instituită prin lege” presupune, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, existența unei baze legale clare privind constituirea, competența și procedura organului care aplică sancțiuni ce afectează drepturile și libertățile fundamentale (*a se vedea cauzele Lavents c. Letoniei, 2002; DMD Group a.s. c. Slovaciei, 2010; Guðmundur Andri Ástráðsson c. Islandei [MC], 2020*).

În jurisprudența CEDO s-a statuat constant că, atunci când un organ administrativ exercită funcții jurisdicționale și aplică sancțiuni cu caracter punitiv, el trebuie să ofere garanțiile unui „**tribunal independent și imparțial instituit prin lege**” (a se vedea **cauza Menarini Diagnostics S.R.L. c. Italiei, 2011, §58-67**). Lipsa acestor garanții transformă actul de sancționare într-un act de justiție arbitrară, contrar art. 6 din Convenție.

Contrarietatea cu art.73 din Constituție:

Potrivit articolului 73 din Constituția Republicii Moldova, dreptul de inițiativă legislativă aparține exclusiv **deputaților în Parlament**, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului și Adunării Populare a Găgăuziei. Exercițarea acestui drept implică, în mod obligatoriu, **elaborarea unui proiect de lege** și parcurgerea procedurilor legale aferente acestuia.

Aceeași exigență este reiterată de **articolul 23 alin. (1) și (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative**, care stabilește că inițierea unui act normativ se realizează **prin elaborarea unui proiect de act normativ** de către unul dintre subiecții abilitați constituțional, însoțit de documentația tehnico-juridică obligatorie (nota informativă, avize, expertiză anticorupție, motivare juridică, transparență decizională etc.).

În cazul de față, modificarea Codului contravențional a fost introdusă **nu prin inițierea unui proiect distinct de lege**, ci printr-un **simplu amendament depus ulterior procedurii legislativ-votative a proiectului de bază**, amendament care nu a fost înregistrat ca proiect legislativ, nu a fost însoțit de nota informativă și nu a parcurs etapele procesului legislativ prevăzute de Legea nr. 100/2017.

Prin această tehnică, amendamentul a substituit ilegal **o inițiativă legislativă autonomă**, devenind un act de modificare a unei legi organice **mascat sub forma unui amendament secundar**, ceea ce contravine:

- **art. 73 din Constituție** (privind titularii inițiativei legislative),
- **art. 23 din Legea nr. 100/2017** (privind obligația elaborării proiectului de lege),
- **principiului transparenței și previzibilității legislative** (normă de rang constituțional și convențional).

Modificarea Codului contravențional prin amendament nu poate fi considerată manifestarea dreptului de inițiativă legislativă, deoarece:

1. Nu a existat un proiect de lege autonom:- Inițiativa legislativă presupune elaborarea unui **proiect distinct**, iar nu adăugarea unui text într-un alt proiect cu alt obiect.
2. Nu a fost realizată motivarea juridică obligatorie:- Legea nr. 100/2017 impune nota informativă, transparență, avize și expertiză anticorupție. Amendamentul nu a fost supus acestor rigori.
3. A modificat o lege organică distinctă de legea de bază:- Conform jurisprudenței Curții Constituționale (HCC nr. 14 din 20 iunie 2024), amendamentele care afectează o lege organică **necesită procedura completă a două lecturi**, neputând fi adoptate prin tehnici procedurale derivate din proiectul de bază.
4. A ocolit controlul democratic și transparența decizională

Orice inițiativă legislativă trebuie să fie publică, motivată și avizată. Amendamentul nu a fost supus consultării publice, încălcând principiul statului de drept.

Prin urmare, modificarea Codului contravențional printr-un amendament, fără inițierea unui proiect legislativ distinct, constituie o **substituire nelegală a inițiativei legislative**, contrar art. 73 din Constituție și art. 23 din Legea nr. 100/2017. De aceea, actul legislativ astfel adoptat devine **neconstituțional în întregime**, întrucât a fost adoptat fără titular legal, fără proiect de lege, fără transparență și fără votarea în două lecturi obligatorii impuse de art. 74 alin. (1) din Constituție.

Contrarietatea cu art.74 din Constituție:

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 14 din 20 iunie 2024, Înalta Curte a statuat că o lege adoptată fără respectarea procedurii de examinare în două lecturi și modificată prin amendament este neconstituțională.

În speță, Codul contravențional, care nu a constituit obiectul inițial al Legii nr. 35 din 13 martie 2025 pentru modificarea unor acte normative (*privind perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale*), a fost modificat printr-un amendament introdus abia în a treia lectură.

O asemenea procedură contravine prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituție, care impun examinarea și adoptarea legilor organice în două lecturi, iar în consecință, modificarea respectivă este neconstituțională.

Alte aspect de neconstituționalitate:

Se reclamă o gravă încălcare a principiului legalității și al securității juridice prin existența unor **paralelisme legislative** în reglementarea competenței de constatare și examinare a contravenției prevăzute la **art. 47¹ din Codul contravențional** al Republicii Moldova.

Astfel, atât **articolul 400 alin. (1)** din Codul contravențional, cât și **articolul 401 alin. (1)** stabilesc în mod aparent **competențe concurente**:

- **Articolul 400 alin. (1):** „Contravențiile prevăzute la art. 47, 47¹, [...] se constată și se examinează de către poliție.”
- **Articolul 401 alin. (1):** „Contravențiile prevăzute la art. 47¹, [...] se constată și se examinează de Centrul Național Anticorupție.”

Prin urmare, aceeași contravenție – reglementată la **art. 47¹** – este atribuită, în paralel, atât **Poliției**, cât și **Centrului Național Anticorupție (CNA)**, fără o

delimitare clară sau criterii de atribuire, fapt ce **generează incertitudine juridică** și pune în discuție **respectarea principiului legalității sancționatorii și a autorității competente.**

Această stare de fapt contravine jurisprudenței Curții Constituționale a Republicii Moldova, care, prin **Hotărârea nr. 2 din 23 ianuarie 2020**, a statuat în mod clar că: „*Legea trebuie să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite **paralelismele legislative**, care generează incertitudine și insecuritate juridică. În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau aliniate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative.” (§ 48)*

Aceeași Curte a reiterat anterior, prin **Hotărârea nr. 2 din 30 ianuarie 2018**, că: „*Paralelismele legislative conduc la contradicții în aplicarea normei juridice și la o afectare directă a principiilor constituționale privind claritatea, previzibilitatea și stabilitatea legii.*” (§ 45)

F. Solicitarea:

1. Admiterea prezentei sesizări.
2. Declararea neconstituțională a „**Art. VII. – La articolul 400 alineatul (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, textul „prevăzute la art. 47” se substituie cu textul „prevăzute la art. 47, 47¹”, - din LEGEA Nr. 35 din 13-03-2025** pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale), **fiindcă formează un tribunal ilegal cu drept de pedepsire contravențională**, contrar art.20 din Constituție coraborat cu art.73 și art.74 alin.(1) din Constituție și art.6 din Convenția Europeană.
3. Până la soluționarea sesizării, se solicită Curții Constituționale **să dispună suspendarea acțiunii actului normativ contestat.** În acest sens, potrivit art. 26 alin. (2) pct. 1) lit. b) din Legea nr. 74/2025 privind Curtea Constituțională, în vederea prevenirii prejudiciilor și consecințelor negative iminente și ireparabile de o gravitate semnificativă, Curtea poate dispune suspendarea aplicării actelor normative care afectează sau se referă la următoarele domenii: b) drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Fiindcă prin instituirea unui mecanism în cadrul căruia poliția are competența de a constata și sancționa contravențiile prevăzute la art. 47¹ Cod contravențional, printr-o lege adoptată cu încălcarea procedurii de două lecturi și modificată prin amendament (*contrar art.73 și art. 74 alin. (1) din*

Constituție), se încalcă flagrant principiul dreptului la un proces echitabil și la exercitarea justiției de către o instanță legal constituită(*art.20 din Constituție*). Actele emise de poliție pot deveni irevocabile.

G. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

1. Amendamentul ce a stat la baza modificării Codului Contravențional.

H. Declarația și semnătura autorului sesizării:

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice.

Autorul excepției de neconstituționalitate:

Ranga Anna, semnătura _

data 23.01.2026.

ÎN CHEIERE

29 ianuarie 2026

mun. Ungheni

Judecătoria Ungheni, instanța în componenta:Președintele ședinței, judecătorul
grefierIon Ghizdari
Loridana Glodeanuîn absența:

agentului constatatator

Vasile Munteanu

persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional

Anna Ranga

examinând în ședință publică cauza contravențională la contestația depusă de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Ranga Anna, la procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia seria/nr. MAI06 553194 din data de 10 aprilie 2025 încheiat/emisă în privința lui Ranga Anna de agentul constatatator al Inspectoratului de Poliție Nisporeni, Munteanu Vasile, pe faptul săvârșirii contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional,

CONSTATĂ:

1. La data de 29 aprilie 2025, în Judecătoria Ungheni a fost înregistrată cauza contravențională la contestația depusă de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Ranga Anna, la procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia seria/nr. MAI06 553194 din data de 10 aprilie 2025 încheiat/emisă în privința lui Ranga Anna de agentul constatatator al Inspectoratului de Poliție Nisporeni, Munteanu Vasile, pe faptul săvârșirii contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional.

2. La data de 26 ianuarie 2026, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Ranga Anna, a depus o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „Art. VII. - La articolul 400 alin.(1) din. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, textul „prevăzute la art. 47” se substituie cu textul „prevăzute la art. 47, 47¹”- din LEGEA Nr. 35 din 13.03.2025 pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscarea bunurilor infracționale).

3. În ședința de judecată persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Ranga Anna, nu s-a prezentat.

4. Studiind materialele cauzei contravenționale, judecătorul consideră necesar de a admite cererea și de a ridica excepția de neconstituționalitate din următoarele considerente.

5. În conformitate cu art. 374 alin. (3) Cod contravențional, *procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

În conformitate cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, *în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.*

În conformitate cu art. 7 alin. (3¹) Cod de procedură penală, *la ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

a) *obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;*

b) *excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;*

c) *prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;*

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

6. Instanța sesizează faptul că excepția de neconstituționalitate vizează textul „Art. VII. - La articolul 400 alin.(1) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, textul „prevăzute la art. 47” se substituie cu textul „prevăzute la art. 47, 47¹”- din LEGEA Nr. 35 din 13.03.2025 pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscarea bunurilor infracționale); este ridicată persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional; prevederile legii respective aparent pot fi aplicate în prezenta cauză, având în vedere că vizează competența agentului constator al Ministerului Afacerilor Interne de a constatat și a examinat contravenția prevăzută de art. 47¹ Cod contravențional; și nu a identificat o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

7. Respectiv, instanța consideră necesar să admită cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și să sesizeze Curtea Constituțională pentru a soluționa excepția de neconstituționalitate a prevederilor menționate.

8. În temeiul celor expuse *supra*, în conformitate cu art. art. 7 Cod de procedură penală, art. 374 alin. (3) Cod contravențional, instanța de judecată

DISPUNE :

1. Se admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate formulată de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Ranga Anna.

2. Se ridică excepția de neconstituționalitate a textului „Art. VII. - La articolul 400 alin. (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, textul „prevăzute la art. 47” se substituie cu textul „prevăzute la art. 47, 47¹”- din LEGEA Nr. 35 din 13.03.2025 pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscarea bunurilor infracționale).

3. Se remite Curții Constituționale sesizarea în vederea verificării constituționalității prevederilor respective.

4. Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecător

/ semnătura /

Ion GHIZDARI